МОНИТОРИНГ НА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА

Компаративна анализа за работењето на општините за 2006 - 2007

ИЗВЕШТАЈ

Јуни 2008

FOUNDATION OPEN SOCIETY INSTITUTE MACEDONIA
ФОНДАЦИЈА ИНСТИТУТ ОТВОРЕНО ОПШТЕСТВО МАКЕДОНИЈА

ZELS

Наслов:

МОНИТОРИНГ НА
СПРОВЕДУВАЊЕТО НА
ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА

Компаративна анализа за работењето
на општините за 2006-2007

ИЗВЕШТАЈ
Јуни 2008

Издавач:
Фондација Институт отворено општество-Македонија

За издавачот:
Владимир Милчин, Извршен директор

Уредници:
Фани Каранфилова-Пановска, Програмски директор за ЕУ,
Кире Миловски, Програмски асистент

Лектура и превод од англиски:
Абакус, Скопје

Дизајн и печат:
Кома-Скопје

Тираж:
250

CIP – Каталогизација и публикација
Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски", Скопје
352.075:711Ќ : 005.584.1(497.7) „2006/07" (047)
352.073.52 :005.584.1 (497.7) „2006/07" (047)
МОНИТОРИНГ на спроведувањето на децетрализацијата : компаративна анализа на работењето на општините : извештај, јуни 2008 / Ш уредник Александрос Карвоунис ; подготовка на податоци и коментари Драган Талевски... и др.Ќ. – Скопје : Фондација Институт отворено општество – Македонија, 2008. – 81 стр. : табели ; 21 см
ISBN 978 – 9989 – 185 – 74 – 8
а) Локална самоуправа – Урбанизам – Мониторинг – Македонија – 2006 – 2007 – Извештаи
б) Локална самоуправа – финансирање – Мониторинг – 2006 – 2007 Извештаи
COBISS.MK – ID 73886730

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ОПШТИНИТЕ

Прибирање на податоци, подготовка на анализа и извештај:

АЛЕКСАНДРОС КАРВОУНИС	НАДВОРЕШЕН ЕКСПЕРТ
ДРАГАН ТАЛЕВСКИ	БИТОЛА (локално финансирање)
МЕРИ ПЕТКОВСКА	БИТОЛА (урбанистичко планирање)
СУАД ЈАХЈА	БОГОВИЊЕ (локално финансирање)
БИЛЈАНА ТОФИЛОСКА	БОГОВИЊЕ (урбанистичко планирање)
ЕДУАРДА КАЈА	ДЕБАР (урбанистичко планирање/локално финансирање)
ВЕЛИКА ДИМИТРОВА	ГЕВГЕЛИЈА (локално финансирање)
КАТЕРИНА БЕЛКОВ	ГЕВГЕЛИЈА (урбанистичко планирање)
СУЗАНА ЦВЕТКОВА	КАРБИНЦИ (локално финансирање)
ЛИДИЈА ГЛИГОРОВА ЈАНКОВА	ШТИП-КАРБИНЦИ (урбанистичко планирање)
ФРЕДЕРИКА АНЧЕВА	КАРБИНЦИ (урбанистичко планирање)
ДАНИЦА МИЛКОВА	КАВАДАРЦИ (локално финансирање)
СЛАВИЦА ПЕТРОВА	КАВАДАРЦИ (урбанистико планирање)
АНЕТА ЈОРДАНОВСКА	КУМАНОВО (локално финансирање)
НАТАША ГИЕВСКА	КУМАНОВО (урбанистичко планирање)
МИМОЗА ПОПОВСКА	ОХРИД (урбанистичко планирање)
БЕЈТУЛА БАЈРАМИ	ОСЛОМЕЈ (урбанистичко планирање)
МЕКИНОСКИ ТОНИ	ШУТО ОРЗИРАРИ (локално финансирање)
ЕМАНУЕЛА ЕСМЕРОВА	ШУТО ОРИЗАРИ (локално финансирање)
РАДМИЛА САНДЕВА	ШТИП (локално финансирање)
ВЕРОН БАЈРАМИ	ТЕТОВО (локално финансирање)
ЗОРАН ИЛИЕВСКИ	ТЕТОВО (урбанистичко планирање)
МАЈА КИТАНОВСКА	ТЕТОВО (урбанистичко планирање)

ЈУНИ 2008

СОДРЖИНА

I Вовед 7

1.1 Цели на проектот 7
1.2 Системот за мониторинг на работењето 7
1.3 Агрегираната база на податоци 8
1.4 Цели и задачи на агрегираниот извештај 9

II Анализа на работењето на општината 10

2.1 Општина Битола 10
2.2 Општина Боговиње 10
2.3 Општина Дебар 22
2.4 Општина Гевгелија 28
2.5 Општина Карбинци 34
2.6 Општина Кавадарци 40
2.7 Општина Куманово 45
2.8 Општина Охрид 52
2.9 Општина Осломеј 57
2.10 Општина Шуто Оризари 63
2.11 Општина Штип 70
2.12 Општина Тетово 75

II Компаративна презентација на податоците за општините 81

I ВОВЕД

1.1. Цели на проектот

Целта на овој проект е ефикасен, транспарентен и партиципативен процес на спроведување на децентрализацијата преку мониторинг, изготвување извештаи и информации за јавноста за процесот на спроведување на децентрализацијата (во делот за финансирање и урбанистичко планирање), при што крајната цел е процесот на децентрализација да биде корисен и за владата (локална и централна) и за граѓаните.

Проектот беше спроведен во соработка со ЗЕЛС и 12 општини избрани за мониторинг (Боговиње, Битола, Гевгелија, Дебар, Кавадарци, Карбинци, Куманово, Осломеј, Охрид, Шуто Оризари, Тетово и Штип), Министерството за локална самоуправа, локалните НВО вклучени во проектот коишто се одговорни за изведување на мониторингот, и претставниците на специјализираната институција (или експертскиот тим) одговорен за подготвување (развивање) на методологија и за спроведување на обуката за мониторинг на реализацијата на децентрализацијата (во делот на финансии и урбанистичко планирање).

1.2 Системот за мониторинг на работењето

Предложената методологија за системот за мониторинг на работењето ги следи следните чекори:

1. Дизајн на систем за мониторинг и евалуација според потребите, приоритетите на политиките и постоечкиот капацитет на административната структура.
2. Избор на пакет клучни показатели кои се базираат на политиките и се соодветни на локалната самоуправа да и овозможат континуирано собирање на податоци.
3. Дизајн на база на податоци која е способна за одржување на податоците од показателите, поддржување на идното ажурирање и додавање на ставки за нови податоци од показателите.
4. Развој на постапки за тековно собирање на и управување со податоци за да се поддржат идните лонгитудинални студии, како и евалуациите на политиките.
5. Изготвување извештаи за наодите од анализата на податоците.
6. Изготвување на печатени материјали (периодични извештаи) за дисеминација на резултатите.

Што се однесува до воспоставувањето на мониторинг систем во поглед на трансферот на надлежностите од централно на локално ниво, за процесот на реализација на надлежностите во областите на финансии и урбанистичко планирање, процесот кој требаше да се следи, а се темели на погоренаведените чекори, беше:

Задача 1: Идентификување на областите/програма
Задача 2: Целта
Задача 3: Идентификување на показатели за инпути, аутпути, ефикасност, продуктивност итн., за областа/програмата
Задача 4: Утврдување на цели кои треба да се постигнат
Задача 5: Мониторинг
Задача 6: Изготвување извештаи
Задача 7: Анализа, препораки и натамошни акции

1.3 Агрегираната база на податоци

Овој извештај ги сумира резултатите од задачите за собирање и анализа на податоците. Методолошката алатка која го поддржа изведувањето на компаративната анализа на дванаесетте општини беше воспоставувањето на агрегирана база на податоци. Неа ја сочинуваат два вида на работни табели:

- компаративни работни табели
- агрегирани работни табели

Тие беа класифицирани во согласност со видот на надлежноста што е предмет на мониторингот

- УРБ
- ЛФ

Компаративните работни табели се најважните за лонгитудиналаната компаративна анализа и ја даваат реалната слика за еволуцијата на показателот на квалитативен и квантитативен начин. Компаративните работни табели се состојат од следните полиња за секој показател:

- Вреднот на показателот (2004)
- Вредност на показателот (2005)
- Вредност на показателот (2006)
- Вредност на показателот (2007)
- Оценка на еволуцијата на показателот
- Тренд
- Коментари/проблеми коишто ги навела општината
- Коментари
- Споредба со другите општини со слична големина/профил
- Препораки

Агрегираните работни табели за конкретна година ја сумираат вредноста на секој показател за сите 12 општини што учествуваат во проектот. Тоа овозможува да се спореди работењето меѓу општините. Се разбира, споредбите се прават меѓу општини со слична големина, профил и карактер.

1.4 Цели и задачи на агрегираниот извештај

Глваните прашања од анализата во Агрегираниот извештај (или Извештајот за компаративната анализа на работењето на општините) на кои анализата се обидува да даде одговор преку процесот на мониторинг на работењето се:

- Какво е генералното работење на секоја општина во последните 4 години (2004-2007) во областа (УРБ или ЛФ)?
- Какво е генералното работење на секоја општина пред и по децентрализацијата?
- Какво е работењето на општините во текот на 2006 и 2007 година во споредба со слични општини?
- Кој е трендот на главните показатели?
- Дали има препораки кои би го подобриле работењето?

Извештајот за компаративна анализа на работењето на општините, кој ќе се обиде да даде одговор на овие прашања, се состои од два дела:

1. **Индивидуална** анализа на работењето на општината за секоја од дванаесетте општини во периодот од 2004 до 2007 година.
2. **Компаративна** анализа на податоците за работењето на општините за сите дванаесет општини во периодот од 2004 до 2007 година.

II АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ОПШТИНАТА

2.1 ОПШТИНА БИТОЛА

2.1.1. Урбанистичко планирање

Во последниве четири години, општина Битола во најголем дел од показателите во областа урбанизам покажува добри резултати. Во последните две години се нагласува прецизноста и евиденцијата за работењето во речиси сите сегменти на фунцкионирање на Општина Битола. Голем број од показателите немаат податоци за работењето во периодот до 2004 година, што дава негативна слика во однос на транспарентноста на работењето на општината. Поради тоа, исто така, и тешко е да се спореди работењето пред и по децентрализацијата поради непостоењето податоци од пред децентрализацијата. Но, во последните 2 години, перформансот е значително зголемен, што значи дека Општина Битола работи на подобрување на извршувањето на своите операции.

табела 2.1.1.

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	не	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	не	да	да	да
	1.3 Дали секторот /одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	да	не	не	не
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	не	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	не	да	да
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	180	779	2002	2818
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	150	779	1842	3008
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план	Нема податоци	3	3	
	во законски рок (5 дена)				3,5.
	вон законски рок	Нема податоци	0	30	15

УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	365	244	212	239
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	334	225	197	235
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови	32	19	15	21
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови	Нема податоци	5	5(7)	5
	во законски рок (5 дена)				
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	254	279	200	224
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	241	258	192	188
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење	14	21	8	6
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење	Нема податоци	7	7	
	во законски рок (7 дена)				7
	вон законски рок	Нема податоци	0	0	0
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	3	5	14	22
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	3	5	14	21
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	0	0	0	0
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	0	0	0	0
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	2	2	2	8
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	18	23	30	84

Исто така, очигледно е дека, кај најголем број на показатели за урбанистичко планирање трендот е позитивен (на пр. 2.2. Број на издадени изводи од урбанистички план, 5.2. Број на издадени одобренија за употреба), а како што минува времето процесот и структурите ќе созреваат и ќе го зголемат квалитетот и ефективноста на услугите за граѓаните.

2.1.2. Локално финансирање

Суштинската разлика во работењето на Општина Битола денес и во претходниот период може да се види од недостигот на досиеја и оправдување на транспарентноста на операциите во претходните години. Денес, податоци можат да се добијат без никакви проблеми за сите аспекти од работењето на Општина Битола за кои се води евиденција. Сепак, децентрализацијата е процес со политички и економски димензии кои се меѓусебно испреплетени и сè додека политичкиот процес не заврши, не може да се очекува општината да не се соочува со проблеми од економски карактер. Имајќи ги предвид податоците добиени од одделението за локално финансирање при Општина Битола, може да се заклучи дека општината активно работи на преземање на надлежностите од процесот на децентрализација. Општина Битола има солидна база и капацитети и е во можност да ги преземе сите надлежности предвидени со Законот за локална самоуправа, како и надлежностите пропишани во другите закони и пренесени од централно на локално ниво. Општина Битола има квалификуван персонал со високо образование и солидно познавање на работа со компјутери. Општината е опремена со компјутери и персонал кој знае да работи со компјутери. Ова не било случај во минатото, па затоа и недостасуваат податоци во базите на податоци од претходните години, што повеќе не е случај. На пример, во однос на наменските дотации за образование немаше податоци за 2004 и 2005 година, додека во периодот 2006/2007 година во базата на податоци се чуваат досиеја за истите. Ситуацијата е слична и со другите показатели, што укажува на позитивните аспекти од работењето во последните години. На ова поле направен е значителен напредок, но општината допрва треба да работи на комплетирање на својата опрема и унапредување на вештините на вработените во однос на квалитетно изведување на работните задачи.

Техничката опрема во општината е на задоволително ниво, иако сè уште има потреба за дополнителна опрема. Пренесените надлежности успешно и ефикасно се практикуваат во согласност со законски пропишаните крајни рокови. Иако општината располага со висококвалификуван персонал, потребна е континуирана обука за вработените државни службеници во однос на попрофесионално изведување на нивните должности. Постојат неколку области кои налагаат поажурна евиденција, како што е наплатата и присилната наплата на данокот на имот. Постоењето на ваква евиденција би ја зголемила ефикасноста на работењето на комисиите и другите органи кои го сочинуваат локалното одделение. Позитивен аспект е и фактот дека општината активно работи на решавање на релевантните проблеми во рамките на своите можности и капацитети. На крај, трендот за најголемиот број показатели е растечки, што покажува дека општинската администрација еволуира.

табела 2.1.2.

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?		да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?		да	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини??		да	да	да
			да	да	да
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?		да	да	да
			да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?				да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	1167	1145	1233	1429
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	13	12	10	8
	2.3 Број на издадени решенија	1167	1145	1233	1429
	2.4 Број на обжалени решенија	11	39	6	35
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	1	27	6	4
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	33.096	33.883	30.720	33.316
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	0	0	0	75
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	231	300	279	278
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	28.865	28.706	0	31.650
	3.5 Наплата (во проценти)	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци

ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	3063	2203	2891	4903
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	40	30	34	74,5
	4.3 Број на ажурирани решенија	0	0	0	3962
	4.4 Наплата (во проценти)	0	0	0	25
	4.5 Присилна наплата (во проценти)				
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	0	0	144	134
	5.2 Број на издадени пресметки	0	0	144	134
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	3	3	2	3
	5.4 Број на склучени договори	0	0	156	134
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	0	0	39.700.000	133.749.581
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	0	0	0	133.749.581
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/ изведување на општинската надлежност	0	0	47.219.401	65.000.000
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	74.884.325	29.374.641	35.580.690	37.651.808
	7.2 Старосна структура на обврските				
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	2,48	5,93	13,26	4

Од друга страна пак, во Општина Битола постојат конкретни проблематични точки присутни во целиот период на промени и децентрализација. Ова се препораки кои може да го подобрат работењето.

- Отворена (политички неоптоварена) комуникација меѓу локалната и централната влада може значително да ги реши овие жешки прашања. Генерално е познато дека за да се добијат економските бенефиции од децентрализацијата, прво треба да се постигне политичка децентрализација. Наменските дотации за училиштата можат да се посочат како проблематичен пример. Износот на наменската дотација го утврдува Министерството за образовани и потоа тој се префрла до општините, со што тие се ставаат пред завршен чин, бидејќи распределените средства не покриваат ни 50% од потребите на локално ниво. Во примерот на Општина Битола, проценетиот недостиг на средства изнесува 70%, што значи дека локалните самоуправи се доведени во безизлезна ситуација.
- Суштината на децентрализацијата е фактот дека на локалните самоуправи треба да им се дадат овластувања и одговорност за финансирање на локалните потреби на граѓаните. Во принцип, ова значи дека со цел да се обезбеди комплетна фискална автономија, потребно е локалната самоуправа да има право на утврдување и наплата на даночните стапки и даночните основици.
- Од примерот кој се однесува на наменските дотации за училишта, може да се добие впечаток дека секојдневните проблеми со кои се соочуваат локалните самоуправи и кои налагаат големо внимание, треба да бидат решени преку подобрување на комуникацијата и реакцијата на проблемот.

2.2 ОПШТИНА БОГОВИЊЕ

2.2.1. Урбанистичко планирање

Во текот на годините општината работела на одличен начин и руралниот карактер на општината не влијае на нејзиното настојување за напредок. Според мониторот, општината има капацитет да ги реши сите правно пренесени надлежности. Тоа се оправдува со фактот што пред децентрализацијата имаше заедничка конкретна структура на урбаната општина, којашто сега ја опфаќа само Општината Боговиње. Оваа структура беше опремена со човечки и технички ресурси, така што преминот од периодот пред во периодот по децентрализацијата е непречен.

табела 2.2.1

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/ одделението е само за вашата општина?	не	да	да	да
	1.3 Дали секторот/ одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	да	да	не	не
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	да	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	да	да	да	да
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	91	127	202	201
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	91	115	200	200
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план	15	15;3	3	
	во законски рок (5 дена)				3
	вон законски рок	/	/	/	/

УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	91	107	184	139
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	91	101	173	136
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови	/	6	6	1
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови	10	10;3	3	3
	во законски рок (5 дена)				
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	/	/63	194	140
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	91	86	174	124
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење		9	13	4
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење				
	во законски рок (7 дена)		3	3	3
	вон законски рок	/	/	/	/
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	/	/2	20	6
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба		2	19	6
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	/	/	/	/
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	/	/	/	/
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	/	/	/	/
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	59	33	63	71

Од друга страна пак, недостигаат податоци за некои показатели, како број на поништени решенија за локациски услови итн., но има значително подобрување во обезбедувањето на услугите за граѓаните, особено во однос на намаленото време потребно за издавање на конкретни документи/дозволи, како на пример времето потребно за издавање на извод од урбанистички план или времето потребно за издавање на решение за локациски услови.

Главните препораки коишто можат да го подобрат работењето на општината во полето на урбанистичко планирање се:

- Континуирана обука за вработените
- Континуирана набавка на компјутери и друга потребна опрема којашто е соодветна на потребите на општината
- Зголемена реализација на издадените решенија за рушење
- Зголемена инспекција/мониторинг на терен

2.2.2. Локално финансирање

Општина Боговиње како нова општина утврдена со Законот за територијална организација од 2005 година, усшпешно ги спроведува надлежностите од областа на локалното финансирање. Иако постои недостиг на персонал, тековните човечки ресурси успешно и со мали проблеми навремено ги решаваат потребите на граѓаните.

табела 2.2.2.

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	НЕ	НЕ	ДА	ДА
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	НЕ	НЕ	ДА	ДА
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	НЕ	НЕ	НЕ НЕ	НЕ
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?	НЕ	НЕ	ДА ДА	ДА
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	НЕ	НЕ	ДА	ДА
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	0	92	175	215
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	0	0	10	10
	2.3 Број на издадени решенија	0	92	175	215
	2.4 Број на обжалени решенија	0	0	2	1
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	0	0	1	1
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	0	7335	7335	3220
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	0	52,73	52,73	100
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	0	87	87	735
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	0	7335	7335	3220
	3.5 Наплата (во проценти)	0	65	48	80
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	0	0	0

ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	0	649	649	541
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	0	100	100	100
	4.3 Број на ажурирани решенија	0	649	649	541
	4.4 Наплата (во проценти)	0	80	49	62
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	0	0	0	11
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	0	0	137	144
	5.2 Број на издадени пресметки	0	0	137	144
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	0	0	2	2
	5.4 Број на склучени договори	0	0	137	144
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	0	0	4.420.450	7.247.512
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	0	0	4.420.450	7.247.512
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/ изведување на општинската надлежност	0	0	4,5	8
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	Општината нема обврски кон добавувачите			
	7.2 Старосна структура на обврските				
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)				

Податоците презентирани во агрегиранатата табела и во периодичните табели водат до заклучок дека Општина Боговиње го оправдала своето постоење, иако постојат проблеми во однос на соодветен стручен персонал за подобро изведување на надлежностите кои потекнуваат од Законот за локална самоуправа и Законот за локално финансирање. Сепак, видливо е дека општината навреме и квалитетно ги извршува своите надлежности, и може да се каже дека во полето на локални финансии, општината е добро управувана. Поради недостигот на податоци навистина е тешко да се направат споредби со претходниот период и да се дојде до заклучоци кои може да резултираат во поконкретни препораки за акции кои што треба да се преземат во иднина во однос на пренесувањето нови надлежности на локално ниво. Поради тоа, мониторинг процесот – во најмала рака - треба да трае до крајот на тековниот мандат. Што се однесува до податоците собрани до сега, очигледно е дека трендот е позитивен за најголемиот број на показатели, но сè уште има одредени категории показатели без податоци, како ЛФ 7 на пример, бидејќи општината нема обврски кон добавувачите.

2.3 ОПШТИНА ДЕБАР

2.3.1. Урбанистичко планирање

Генералната оценка за работењето на Општина Дебар за периодот 2004/2007 година е дека општината работи на високо ниво. Одделенијата за урбанистичко планирање и локално финансирање се опремени со нови компјутери и квалификуван персонал кој им помага на сите граѓани во однос на нивните потреби. Крајните рокови беа скратени, а одговорите на поднесените барања се добиваат во пократок временски период.

Може само да се спомене дека добивањето податоци за 2004 година беше проблематично, бидејќи општинската зграда беше уништена во пожар, па затоа нема податоци. Општината покажа висок степен на ефикасност и точност во 2006/07 година, посебно во периодот на децентрализација кој се покажал како корисен за луѓето, бидејќи тие можат да ги исполнат сите свои потреби без многу тешкотии, каков што беше случајот во периодот пред процесот на децентрализација кога чекаа со месеци за да добијат одговор за еден документ. Исто така, може да се каже и дека утврдениот краен рок за издавање на извадок од урбанистички план – барањето требало да се поднесе до секторот во Дебар, а тие после го испраќале документот во Скопје, па потоа го добивале одговорот – што значи дека постапката била многу долга за клиентите.

табела 2.3.1.

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/ одделението е само за вашата општина?	не	не	да	да
	1.3 Дали секторот/ одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	да	да	не	не
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	да	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	не	да	да
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	103	102	50	42
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	101	104	50	42
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план	5	5	5	5
	во законски рок (5 дена)				
	вон законски рок	0	0	0	0

УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	79	55	51	39
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	80	47	50	39
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови	0	0	0	0
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови	5	5	5	5
	во законски рок (5 дена)				
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	100	68	45	19
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	90	54	42	19
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење	0	0	1	0
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење	5	5	5	5
	во законски рок (7 дена)				
	вон законски рок	0	0	0	0
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	25	34	28	14
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	28	33	28	14
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	0	0	0	0
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	0	0	33	0
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	41	30	33	0
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	0	0	84	0

Процесот на децентрализација е на напредно ниво и за клиентите и за општинските службеници, кои имаат професионални вештини и се опремени со компјутери, па оттука целата постапка е скратена. Од 12 пилот општини во Македонија, според бројот на населението, Општина Дебар може да се спореди со руралната општина Осломеј-Кичево бидејќи другите општини се поголеми, и нема друга општина со која би можела да се спореди. Споредбените податоци може да се најдат во последната глава 3 – Компаративна анализа на општините, табели 3.1. – 3.4.

2.3.2. Локално финансирање

Од 2006 година во општината постои посебно ново одделение за оваа надлежност што го олеснува процесот на децентрализација и има опипливи резултати. На пример, опфатот на сите корисници за данок на имот е блску до 100% во 2007, додека пак во 2004/05 изнесуваше приближно 75%. Очигледно е дека пред децентрализацијата имаше многу проблеми во поглед на решавањето на потребите на граѓаните. Процесот на децентрализација покажува огромна ефикасност за сите заинтересирани страни и ги скрати процедурите што општинските службеници ги користат без никакви тешкотии. Можеме да заклучиме дека преку ананлизата на податоците за 2006/07 во Општина Дебар, бројот на барања што ги поднесуваат граѓаните на годишно ниво се зголемува, што значи дека процесот на децентрализација во оваа пилот општина е на напредно ниво бидејќи граѓаните се добро информирани од страна на општинските службеници. Трендот на главните показатели на секторите урбанизам и финансии е многу добар.

табела 2.3.2.

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	ДА	ДА	ДА	ДА
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	НЕ	НЕ	ДА	ДА
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќ е општини?	ДА	ДА	НЕ	НЕ
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?	ДА	ДА	ДА	ДА
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	ДА	ДА	ДА	ДА
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	107	157	183	146
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	5	5	5	5
	2.3 Број на издадени решенија	107	157	183	146
	2.4 Број на обжалени решенија	4	0	2	0
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	4	0	1	0
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	3200	3230	3185	3185
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	75	75	100	95
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	2.500.000	3.000.000	77	1750
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	3,011	3,1	3185	3185
	3.5 Наплата (во проценти)	45	50	45	70
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	0	0	0

ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	550	521	458	450
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	75	75	100	100
	4.3 Број на ажурирани решенија	410	390	458	450
	4.4 Наплата (во проценти)	55	55	30	65
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	0	0	0	0
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	20	24	30	25
	5.2 Број на издадени пресметки	20	24	30	25
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	2	3	2	3
	5.4 Број на склучени договори	19	25	29	25
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	0	2.658.190	7.604.892	38.465.917
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	0	4.000.000	10.000.000	1.000.000
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/ изведување на општинската надлежност	1.500.000	2.500.000	300	300.000
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	28.000	32.000	53.000	77.000
	7.2 Старосна структура на обврските				77.000
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	0	242	259	63

2.4 ОПШТИНА ГЕВГЕЛИЈА

2.4.1. Урбанистичко планирање

Општина Гевгелија работи успешно во последниве четири години во поглед на показателите за урбанистичко планирање. Тоа е очигледно преку агрегираната слика за еволуцијата на показателите за периодот 2004-2007, а и од индивидуалните анализи на секој показател. На пример, показателот за изводи од урбанистички план функционира извонредно. Постои видлив тренд на значително зголемување кај бројот на поднесени барања, како и голем процент на издадени изводи од урбанистички план.

табела 2.4.1.

УРБ – Спроведување на урбанистички планови (издавање одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/ одделението е само за вашата општина?	не	не	да	да
	1.3 Дали секторот/ одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	да	да	не	не
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	да	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	не	не	не
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	95	192	256	315
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	90	180	258	307
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план				

	во законски рок (5 дена)	5	5	5	5
	вон законски рок	10	10	10	10
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	128	117	139	126
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	107	105	129	79
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови	21	12	10	47
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови				
	во законски рок (5 дена)	5	5	5	5
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	134	108	161	102
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	114	91	119	50
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење	20	17	42	52
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење				
	во законски рок (7 дена)	7	7	7	7
	вон законски рок	10	10	10	10
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	14	11	13	24
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	14	10	13	20
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	0	1	0	4
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	0	0	0	0
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	2	7	6	27
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	38	21	28	18

- Показателите кои се однесуваат на спроведувањето на урбанистичките планови: решение за локациски услови, градежна дозвола и дозвола за употреба, покажуваат видлив тренд на намалување во 2005 година и зголемување во 2006 година, па повторно намалување во 2007 година за првите два показатели. Помалите вредности на показателите за 2005 година се должат да процесот на децентрализација. Имено, општините Дојран и Богданци претходно ги користеле услугите на одделението за урбанистичко планирање на Општина Гевгелија до јуни 2005 година, а потоа тие добиле сопствени соодветни служби. Зголемувањето во 2006 година е резултат на постоењето на релативно голем број на нелегално изградени објекти на територијата на Општина Гевгелија, на чиишто сопственици им се даде можност да ги легализираат до крајот на годината. Показателот за дозвола за употреба покажува позитивен тренд на зголемување во 2007 година.
- Во полето на урбанистичката инспекција, показателот за донесени одлуки за рушење на нелегално изградените објекти покажува зголемување во 2006 година и намалување во 2007 година. Показателот за отстапувања од издадената градежна дозвола покажува значително зголемување на бројката во 2007 година, што укажува на градежна работа во спротивност со прописите и е важен проблем кој во иднина мора да се надмине.
- Во однос на крајниот рок за издавање решенија/дозволи, во најголемиот број од случаите истиот се почитува што укажува на ефикасноста на службата.

2.4.2. Локално финансирање

Агрегираната база на податоци и податоците добиени врз основа на показателите покажуваат дека Општина Гевгелија располага со стручни службеници, одлична техничка подготовка и квалитетна база на податоци, што укажува на нејзината подготвеност и високото ниво на експертиза за извршување на делегираните надлежности. Како заклучок на сите претходни податоци добиени во текот на процесот на мониторинг во полето на локално финансирање, може да се нагласи дека општинските служби во Гевгелија имаат капацитет, експертиза, техничка поддршка и човечки ресурси за извршување на активностите во полето коешто е предмет на мониторинг. Тие располагаат со комплетна база на податоци за даночните обврзници за данок на имот и прават напори за постигнување на целосна опфатеност на сите даночни обврзници. Службите се комплетно оспособени за навремено и квалитетно извршување на надлежностите во полето на собирање на комуналните такси, данокот на имот, итн.

табела 2.4.2.

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	да	да	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќ е општини?	не	не	не	не
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	да	да	да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	474	316	488	370
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	3	5	15	15
	2.3 Број на издадени решенија	474	316	488	370
	2.4 Број на обжалени решенија	нема	нема	10	9
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	нема	нема	2	нема
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	4256	4302	6230	5531
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	100%	100%	100%	100%
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	4256	4302	3689	4156
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	нема	нема	500	120
	3.5 Наплата (во проценти)	39%	29%	59%	101,6%
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	0	нема	0

ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	2124	2124	1698	1598
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	100%	100%	100%	100%
	4.3 Број на ажурирани решенија	none	none	196	211
	4.4 Наплата (во проценти)	24%	24,6%	39%	85%
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	3,4%	3,1%	нема	нема
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	166	171	237	105
	5.2 Број на издадени пресметки	166	171	237	105
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	3	3	4	4
	5.4 Број на склучени договори	69	60	49	105
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование		5.224.274.00	9.609.970.00	7.417.122.00
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)		Нема податоци		
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/изведување на општинската надлежност				
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)				
	7.2 Старосна структура на обврските				
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)				

Имајќи го предвид фактот дека пренесените надлежности претходно беа администрирани од страна на Регионалната канцеларија на Управата за јавни приходи и дека од 2005 година тие се преземени од страна на Општина Гевгелија заедно со базата на податоци на УЈП, може да се каже дека општината покажува солидно извршување на овие надлежности и покажува продолжување на квалитетното работење. Административните служби во Општина Гевгелија се солидно подготвени за навремено решавање на даночните пријави, како и за квалитетно преземање на одговорноста во однос на администрирањето на овој данок

Општината има солидна медиумска и други кампањи за афирмација на наплата на овој данок, како и инсрументи за негово редовно собирање. Кога станува збор за овој данок, може да се каже дека во текот на 2007 година, собрани се 101,6% од данокот на имот во однос на предвидениот општински приход по овој основ.

Главниот тренд се гледа од показателите и тој покажува дека општината добро ги извршува своите делегирани надлежности.

- Како препорака Општина Гевгелија треба да продолжи со истото темпо, бидејќи само со навремено, стручно и квалитетно извршување на работните должности, нејзините граѓани ќе бидат задоволни со услугите што ги нуди.

Како генерален заклучок може да се каже дека Општина Гевгелија во последните 4 години функционира многу добро во полето на урбанистичко планирање. Ова е посебно изразено во периодот по започнувањето на процесот на децентрализација и е видливо преку зголемената ефектвност и ажурната работа на службата, што значи подобрен квалитет на услугите што се обезбедуваат за граѓаните. Сето ова укажува на способноста на одделението за преземање и организирање на новите надлежности и надлежности коишто потекнуваат од децентрализацијата.

2.5 ОПШТИНА КАРБИНЦИ

2.5.1. Урбанистичко планирање

Карбинци е типичен пример за општина каде овој процес е обележан со значителен напредок, посебно по 2005 година. Имајќи ја предвид генералната ситуација во полето на урбанстичкото планирање пред 2005 година, се добива впечаток дека оваа општина едвај го сфаќа значењето на поимот децентрализација, и денес таа е делумно децентрализирана општина која се стреми кон комплетна децентрализација. Ова значи дека постои позитивен тренд, како и успешен процес на децентрализација. Треба да се нагласи дека денес работата на инспекциските служби и нивното присуство е значително зголемено, како и постоењето на документите потребни на заинтересираните страни со цел да започнат со градежните работи. Главните проблеми се јавуваат во однос на старите урбанистички планови коишто не се усогласени со тековните (поради фактот дека се потребни огромни финансиски средства за изработка на нови планови од страна на Агенцијата за просторно планирање и развој), отсуство на документи (како што се документи за сопственоста на земјиштето и слични), особено за објектите кои се изградени пред 1968 година, како и висока стапка на невработеност, мали приходи, сиромаштија, нелегални градби кои сè уште ги има во голем број. Нагласено беше дека руралните општини треба да имаат посебен статус во однос на правните норми и прописи, како и стандардите коишто треба да се разликуваат од оние кои се применуваат за урбаните општини.

табела 2.5.1.

УРБ – Спроведување на урбанистички планови (издавање одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	не	не	да	да
	1.2 Дали секторот/ одделението е само за вашата општина?	не	не	да	да
	1.3 Дали секторот/ одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	не	не	не
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	не	не	не	да
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	да	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	не	да	да
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	7	27	23	20
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	5	27	14	20
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план				
	во законски рок (5 дена)				
	вон законски рок				

УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	5	3	1	33
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	5	3		33
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови				
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови				
	во законски рок (5 дена)				
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	5	5	2	19
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	5	5	2	19
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење				
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење				
	во законски рок (7 дена)				
	вон законски рок				
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба				
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба				
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба				
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови				
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	3	3		19
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	3	3		12

Во споредба со другите општини, предвид треба да се земат горенаведените карактеристики, бројот на населението, профилот и карактерот на општината. Карбинци е најмалата од 12-те пилот општини и не може да се даде реална илустрација преку споредба со показателите на другите општини. На пример, да ја споредиме Општина Карбинци со Општина Осломеј, којашто има два пати повеќе население од Карбинци: сите вредности на показателите за Општина Карбинсци се пониски од оние презентирани за Осломеј. Се надеваме дека натамошното спроведување на децентрализацијата ќе даде подобри резултати.

- Единствената препорака во однос на продолжувањето на успешната работа и напредувањето на општината е да се зголеми бројот на новите вработени во полето на урбанистичко планирање и да се скратат постапките за продажба на градежните парцели.

Придобивките од процесот на децентрализацијата се: општината има сопствено одделение за урбанистичко планирање, нови службеници, поактивна работа на администрацијата на теренски задачи, а свеста на руралното население се зголемува во однос на изградба на нови и легализирање на постоечките објекти.

2.5.2. Локално финансирање

Од компаративната анализа на сите показатели за периодот за кој се подготвува извештајот и е предмет на процесот на мониторинг, во Општина Карбинци може да се забележи континуирано, стабилно раководење во полето на локалното финансирање. Секако, проблемите со расположливите податоци остануваат и не овозможуваат сигурни заклучоци. Но, со отпочнувањето на фискалната децентрализација на 01.07.2005 општината покажува високо ниво на мотивираност за зголемување на приходот од сопствени извори, што може да се види од уредните бази на податоци за даночните обврзници, процентот на опфатеност (правни и физички лица) и отсуството на обврски кон добавувачите што беа присутни долги години. Пред процесот на децентрализација општината работеше стабилно без големи осцилации во прибирањето на приходот од сопствени извори.

табела 2.5.2.

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	не	не	не	не
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	-	-	-	-
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќ е општини?	-	-	-	-
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?	-	-	-	-
		-	-	-	-
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?				
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	1.972.655 MKD	751.074 MKD	47	123
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	Нема податоци	Нема податоци	3	1
	2.3 Број на издадени решенија	Нема податоци	Нема податоци	47	123
	2.4 Број на обжалени решенија	Нема податоци	1	Нема податоци	Нема податоци
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	828	828	1468	1030
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	56.6	56.6	82.4	90
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	28.60	28.60	63.50	58
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	Нема податоци	Нема податоци	627	Нема податоци
	3.5 Наплата (во проценти)	41.4	45.5	39.5	40
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	Не	не	Нема податоци	не

ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	23	23	71	80
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	Нема податоци	Нема податоци	100	95
	4.3 Број на ажурирани решенија	25	30	39	73
	4.4 Наплата (во проценти)	Нема податоци	Нема податоци	25	10
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	Нема податоци	Нема податоци	90	70
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	9	10	14	21
	5.2 Број на издадени пресметки	9	10	14	21
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	15	15	15	10
	5.4 Број на склучени договори	9	10	14	21
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	1.013.444	1.393.251	5.003.385	12.097.300
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	1.489.801	1.631.429	5.935.985	11.540.240
	6.3 Процент недостиг на средства за покривање/изведување на општинската надлежност	476.357	238.178	932.600	не
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	не	722.000	746.000	не
	7.2 Старосна структура на обврските	не	12	24	не
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	не	3,8	3,34	не

Трендот на сите показатели кои имаат директно влијание врз зголемувањето на општинските финансии е позитивен и се очекува и во иднина да продолжи со позитивното движење.

- Нема потреба од нагласување на одредени препораки во однос на подобрување на работењето на Општина Карбинци поради фактот дека тоа е општина која успешно се справува со сите предизвици на својата финансиска независност, што може и да се види и од податоците дека Општина Карбинци успешно влегла во втората фаза од фискалната децентрализација.

2.6 ОПШТИНА КАВАДАРЦИ

2.6.1. Урбанистичко планирање

Во периодот од 2004 година до 1 јули 2005 година, надлежностите за урбанистичко планирање во Општина Кавадарци ги извршуваше Регионалната Канцеларија за урбанистичко планирање. Според Законот за децентрализација од 1 јули 2005 година овие надлежности беа префрлени во Одделението за урбанистичко планирање во рамките на локалната самоуправа на Кавадарци.

Работата на Регионалната канцеларија за урбанистичко планирање во Кавадарци во 2004 и 2005 година, според податоците ставени на располагање, беше од помал обем, додека во 2006 и 2007 година бројот на поднесените барања значително се зголеми. Сепак, на поднесените барања навремено се одговора (во рамките на законски пропишаните крајни рокови) благодарение на експертизата, навременоста и опремата на Одделението за урбанистичко планирање. Работењето на Општина Кавадарци во полето на урбанистичко планирање е добро прилагодено и навремено. Но, како и другите општини, и таа се соочува со проблеми, т.е. постојат многу нелегални градби. Кога станува збор за процесот на урбанизација, во споредба со другите општини, таа не заостанува, но не е ни лидер во областа. Проблемот, се разбира, е ревизијата и донесувањето на нови урбанистички планови, бидејќи тие се основата за секој вид на барање за градба. По децентрализацијата, времето на чекање за граѓаните да ги добијат потребните документи е значително намалено, сè почесто се иницираат постапки за градба и тие се комплетно легални, а постои и значајно зголемување на легално градење на индустриски и економски капацитети. Трендот на главните показатели е воглавно добар, но би можел да се подобри ако предвид се земат одредени подобрувања во однос на:

- намалување на комуналните такси;
- зголемена соработка меѓу институциите преку електронски средства со цел да се намали времето на чекање на граѓаните за да ги добијат потребните документи;
- поедноставување на донесувањето на нови урбанистички планови ;
- зголемено присуство на терен на инспекциските служби, итн.

Од претходно поднесените анализи и врз основа на годишните показатели за урбанистичко планирање за 2004, 2005, 2006 и 2007 година, Општина Кавадарци има добра основа и капацитет за преземање на надлежностите пропишани со Законот за локална самоуправа. Продолжувањето на мониторингот во 2008 година ќе покаже дали тоа е точно и кои се идните перспективи на општината, со што, се разбира, ќе се утврди квалитетот на животот на граѓаните во оваа општина.

табела 2.6.1.

УРБ – Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобрение за градење)		**ИМЕ НА ГРАДОТ: Кавадарци**				
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**	**Оценување на показателот**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	добро	добро	добро	добро	добро
	1.2 Дали секторот/ одделението е само за вашата општина?	не	не	не	не	добро
	1.3 Дали секторот/ одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	да	да	да	добро
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да	добро
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	да	да	да	да	добро
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	да	да	да	добро
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	56	214	357	388	добро
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	37	188	344	388	добро
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план			5 days	5 days	добро
	во законски рок (5 дена)			344	388	добро
	вон законски рок			нема	нема	

УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	224	102	57	62	добро
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	192	84	48	60	добро
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови	28	18	9	3	добро
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови			5 дена	5 дена	добро
	во законски рок (5 дена)			48	60	добро
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	84	49	62	56	добро
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	82	48	61	55	добро
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење	2	1	1	12	добро
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење			7 дена	7 дена	добро
	во законски рок (7 дена)			61	55	добро
	вон законски рок			нема	нема	
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	3	0	13	32	добро
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	3	0	4	29	добро
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	0	0	0	3	добро
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	0	0	0	0	добро
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	0	0	0	0	добро
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	46	32	110	71	добро

2.6.2. Локално финансирање

Од 2006 наваму Општина Кавадарци има посебно одделение за локално финансирање, опремено со човечки и технички ресурси. Процесот на децентрализација се чини дека добро функционира, бидејќи најголемиот дел од показателите покажуваат позитивен тренд. На пример, можеме да забележиме дека времето во просек потребно за издавање на решение (30 дена пропишано со закон), може да се забележи дека се намалува на половина меѓу 2006 и 2007 (од 10 на 5 дена).

табела 2.6.2.

Локално финансирање			
Шифра	**Показател на работењето**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	да	Да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	Да	Да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	Да
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/ сметководители/ревизори)?	да	Да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	Да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	485	748
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	8 дена	8 дена
	2.3 Број на издадени решенија	485	616
	2.4 Број на обжалени решенија	Нема	Нема
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	Нема	Нема

ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	11.800	8985
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	98%	90%
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	600	600
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	4642	7500
	3.5 Наплата (во проценти)	68%	60%
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	Нема
ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	1220	1200
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	90%	90%
	4.3 Број на ажурирани решенија	920	800
	4.4 Наплата (во проценти)	80%	50%
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	0	Нема
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	115	137
	5.2 Број на издадени пресметки	115	130
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	1 ден	1 ден
	5.4 Број на склучени договори	12	8
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	14.109.390	16.551.360
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	16.123.404	22.370.100
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/изведување на општинската надлежност	2.014.010	5.818.740
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	2.028.040	46.445.316
	7.2 Старосна структура на обврските		Повеќе (над) 60 дена
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	1,10%	1,20%

Во споредба со други општини, во поглед на финансискиот процес, таа не заостанува, но не е ниту лидер. За 2006 и 2007 собрани се сите податоци, факт кој покажува дека општината е многу добро организирана и истата одржува архива на финансиски податоци.

2.7 ОПШТИНА КУМАНОВО

2.7.1 Урбанистичко планирање

Службата за урбанистичко планирање во Општина Куманово го подобрува своето работење. Работењето на службата не може да се спореди во период пред и во текот на децентрализацијата бидејќи во сила е нов правен пропис за издавање на дозволи за градење, кој е различен од претходниот. Сега, најголемиот дел од времето се троши на решавање на сопственоста на имотот, трансформација на сопственоста на земјиштето, нумерички показатели, неефикасен катастар. Општина Куманово има население од 105 484 жители и може да се спореди со Општина Битола која има 95 385 жители, и која е најблиску во однос на големината на населението и начинот на организацијата и уредување на урбаната средина.

табела 2.7.1.

УРБ – Спроведување на урбанистички планови (издавање одобрение за употреба)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/ одделението е само за вашата општина?	да	да	да	да
	1.3 Дали секторот/ одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	не	не	не
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	не	не	да	да
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	не	не	не

УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	130	618	1877	3194
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	120	598	1424	3314
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план				
	во законски рок (5 дена)				
	вон законски рок				
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	409	380	227	144
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	401	342	176	143
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови				1
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови				
	во законски рок (5 дена)				
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	245	207	194	161
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	251	171	130	146
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење				3
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење				
	во законски рок (7 дена)				
	вон законски рок				
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	2	5		32
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	2	3		21
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба				
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови				
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење				
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти				

Главните препораки во полето на урбанистичкото планирање се:

1. Плановите врз кои се издаваат дозволите за градба се од ДУП со застарен период на планирање
2. Постои итна потреба за изготвување на нов ДУП во согласност со новите законски прописи. На тој начин, сиот имот ќе добие еднаков третман. Еден од прилозите што Општината мора да го има во ДУП, а кој ќе го изготвува службата за градежна и урбанистичка инспекција, е евиденцијата на нелегално изградени објекти. Оваа база на податоци би можела да служи за изготвување на квалитетна стратегија за развој на општината. Ова ќе обезбеди активирање на софтвер за издавање на изводи од урбанистичкиот план, со што ќе се олесни работата на секторот.
3. Постои потреба за подобро организирање на службата за градежна и урбанистичка инспекција, што е основен предуслов за спречување на нелегалото градење.
4. Со цел инспекцијата да биде во состојба да одговори на потребите за изготвување на нови ДУП, и во исто време да ги извршува своите должности, пожелно е да се направи анализа за тоа колку луѓе се потребни за комплетирање на доделените задачи. Преку организирање на службата за градежна и урбанистичка инспекција, ќе се води општинско евидентирање на нелегално изградените објекти и ќе се преземат санкции. Инвеститорите кои сакаат да ги легализираат своите објекти мора да ја почнат постапката за добивање градежна дозвола. Со тоа ќе се зголеми бројот на изводоци од урбанистички план и решенија. Со зголемениот број на овие документи ќе се јави потреба и за зголемување на персоналот во одделението.
5. Постои многу мал број на поднесени барања за одобренија за употреба на деловен простор и издадени одобренија од страна на општината. Со цел еден објект да добие одобрение за употреба, тој прво треба да биде легален. Како резултат на неефиксното работење на инспекциската служба, изградени се многу нелегални згради и тие незаконски го пренамениле просторот за комерцијални активности. Со регулирање на статусот на објектите, ќе се регулира и бројот на одобренија за употреба за деловни објекти.

2.7.2 Локално финансирање

Иако се соочува со многу проблеми, процесот на децентрализација во полето на локалното финансирање во Општина Куманово напредува. Следните ставки можат да се идентификуваат како главни проблеми:

- недостиг на човечки ресурси;
- слаба почетна основа во администрирањето на даноците;
- голем општински долг;

Компаративната анализа на секторот за буџет и финансии, администрирање на приходи и локален економски развој во Општина Куманово во периодот пред и по почетокот на процесот на децентрализација не може да се направи, бидејќи мониторот не успеа да добие податоци за 2004 година и за дел од 2005 година (пред почетокот на процесот на децентрализација). Општина Куманово има 105 484 жители и своите податоци може да ги спореди со Општина Битола која има 95 385 жители и е најблиска до Куманово во однос на населението.

табела 2.7.2.

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?			да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?		не	не	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?		да	да	не
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?		да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?		да	да	да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави		1056	1928	2221
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)		15	15	15
	2.3 Број на издадени решенија			1783	2111
	2.4 Број на обжалени решенија		5	8	25
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија			1	3
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија		29.314	25.100	24.159
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)			70	80

	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот			104,29	103
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот		29.314	25.100	24.159
	3.5 Наплата (во проценти)		72	70	76,7
	3.6 Присилна наплата (во проценти)				
ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија		2704	4253	3600
	4.2 Опфатеност на сите субјекти			5-10%	
	4.3 Број на ажурирани решенија			4253	3600
	4.4 Наплата (во проценти)		75	11	50
	4.5 Присилна наплата (во проценти)				
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка		131	122	126
	5.2 Број на издадени пресметки		131	122	126
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка		од 2 до 3 дена	од 2 до 3 дена	од 1 до 2 дена
	5.4 Број на склучени договори		131	122	107
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование		15.555.322	38.841.038	57.491.612
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)			80.000.000	90.000.000
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/ изведување на општинската надлежност			41.158.962	32.508.388
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)			69.595.505	100.053.979
	7.2 Старосна структура на обврските			до 30 дена - 11.275.407 до 60 дена - 16.009.604 над 60 дена - 42.310.494	до 30 дена 15.310.648 до 60 дена 4.320.457 над 60 дена 80.422.874
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)			4%	8% без 11% со експропријација

Трендот на главните показатели е даден подолу:

- Во однос на организациската поставеност трендот во 2007 година е позитивен во споредба со 2005 и 2006 година; бројот на вработените се зголемува; се прават напори за зајакнување на капацитетите на вработените и секторот има на располагање подобра опрема и софтвер за ИТ .
- Данок на промет на имот – во однос на бројот на издадени решенија трендот е позитивен (бројот на издадени решенија во 2007 е зголемен во споредба со 2006 година). Најголемиот дел од решенијата се издаваат во рамките на законски пропишаните крајни рокови, но сè уште постојат проблематични трансакции во однос на преносот на имотот без соодветни даночни решенија.
- Данок на имот – трендот е негативен; бројот на издадени решенија се намалува. Базата на податоци за даночните обврзници е главниот проблем бидејќи сè уште не е комплетирана.
- Комунална такса за истакување на фирма – главниот проблем е непостоењето на базата на податоци за даночните обврзници за оваа комунална такса. Процент на опфатеност е мал (5%-10%). Се забележува позитивен тренд во однос на стапката на наплата, имено во 2006 година таа изнесуваше 11%, а во 2007 година беше зголемена на 50%.
- Надомест за градежно уредување на земјиште – трендот во 2007 година е позитивен во споредба со 2006 година. Најголемиот дел од пресметките кои биле издадени се ефектуирани, т.е., граѓаните го платиле надоместот.
- Наменска дотација за образование – Наменските дотации не ги покриваат трошоците во образованието. Оттука и проблемот со недостиг на средства во образованието останува и во 2007 година, како и прашањето за оние кои се обезбедуваат со сопствени извори на Општината.
- Обврски на општината кон добавувачите – проблемот со високите обврски во Општина Куманово, посебно со трошоците за експропријација останува и во 2007 година.

Главните препораки во полето на локално финансирање се:

- Позитивниот тренд на вработување нови луѓе треба да продолжи, но Општината треба прво да работи на зајакнување на капацитетите на веќе вработениот персонал.
- И покрај недоволната техничка опрема, позитивниот тренд за изнаоѓање начини за целосно опремување на секторот треба да продолжат, а употребата на постоечката опрема и софтвер треба да се подобри.
- Во текот на 2007 година, Општината започна со користење на ИТ софтвер за регистрација на данокот на промет на имот

и вработените беа обучени да ги користат. Позитивниот тренд на вработените кои стекнуваат нови вештини треба да продолжи.

- Изнаоѓање начини за зголемување на наплатата на данокот на имот.
- Изнаоѓање начини за комплетирање на базата на податоци за даночни обврзници како основа за преземање на надлежноста за администрирање на овој данок.
- Воспоставување на база на податоци за даночните обврзници за комунална такса.
- Општина Куманово треба да направи напори за намалување на своите обврски со цел да биде во можност нормално да функционира.

2.8 ОПШТИНА ОХРИД

2.8.1 Урбанистичко планирање

Иако Општина Охрид имаше одделение за урбанистичко планирање пред 2005 година, податоци за 2004 и 2005 година нема. Се чини дека процесот на децентрализација се одвива многу успешно и најголем дел од показателите покажуваат позитивен развој во периодот 2006-2007.

табела 2.8.1

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/ одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/ одделението е само за вашата општина?	да	да	да	да
	1.3 Дали секторот/ одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	не	не	не
	1.4Дали во секторот/ одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/ одделението се опремени со компјутерска опрема?	да	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/ одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	не	не	не
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	1282	1684
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	864	1973
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	Нема податоци	Нема податоци

	во законски рок (5 дена)				
	вон законски рок				
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	164	206
	3.2 Број на позитивно решени барања/ издадени решенија за локациски услови	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	110	236
	3.3 Број на одбиени барања/ неиздадени решенија за локациски услови	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	22	38
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	Нема податоци	Нема податоци
	во законски рок (5 дена)				
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	197	248
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	217	281
	4.3 Број на одбиени барања/ неиздадени одобренија за градење	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	22	49
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	Нема податоци	Нема податоци
	во законски рок (7 дена)				
	вон законски рок				
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	32	170
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	42	123
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	16	29
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	13	14
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	26	38
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	141	139

Трендот за најголем број показатели е позитивен и го нагласува ефектот на децентрализацијата во созревањето на јавните структури. Во последните две години се собрани повеќето податоци и одделението за урбанистичко планирање сега може да ги квантифицира цифрите што претходно беа дисперзирани кај различни извори.

2.8.2 Локално финансирање

Секторот за локално финансирање во Општина Охрид постои од 20005 година, и е опремен со компјутери и софтвер. Трендот на главните показатели е даден подолу:

-наменски дотации за образование – потребно е оваа област детално и навремено да се мониторира, бидејќи во 2007 година износот на дотацијата беше помал во однос на износот од 2006 година;

-во однос на општинските обврски кон добавувачите може да се забележи позитивен тренд на намалување на обврските во апсолутен износ во 2007 година во споредба со 2006 година.

табела 2.8.2.

ЛФ - локално финансирање		ИМЕ НА ГРАДОТ: ОХРИД			
Шифра	**Показател на работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	не	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?		да	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?		не	не	не
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?		да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?		да	да	да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави			91	1357
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)		30	30	30
	2.3 Број на издадени решенија			91	1325
	2.4 Број на обжалени решенија				9
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија				0
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија		19.518	18.527	18.569
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)		70	70	70
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот		195,15	232,58	375,13
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот				300
	3.5 Наплата (во проценти)		81	88	75
	3.6 Присилна наплата (во проценти)		0	0	0

ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	2459	2843	3391	3836
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	46	53	63	65
	4.3 Број на ажурирани решенија				500
	4.4 Наплата (во проценти)	55	33	13	26
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	0	0	0	0
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	148	101	160	147
	5.2 Број на издадени пресметки	148	101	131	147
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	10	10	10	10; 5
	5.4 Број на склучени договори	148	101	81	147
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование		7.748.406	19.160.089	18.887.168
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)		7.407.637	10.306.874	24.136.950
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/изведување на општинската надлежност		4.950.000	6.870.000	5.249.782
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	496.210	530.139	304.999	273.498
	7.2 Старосна структура на обврските				
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)				60,47

Препораки кои можат да го подобрат работењето :

-данок на промет на имот – забрзување на постапката за решавање на обжалените одлуки;

-данок на имот – зголемување на опфатеноста на даночните обврзници; зголемување на стапката на наплата; на крајот, мора да се иницира постапка за присилна наплата;

-комунална такса за истакување на фирма – поголема опфатеност на сите даночни обврзници; подобрување на стапката на наплата: мора да се иницира постапка за присилна наплата.

2.9 ОПШТИНА ОСЛОМЕЈ

2.9.1 Урбанистичко планирање

Анализата која се базира на споредбата на показателите во 2006 година со оние од 2007 година покажува тренд на намалување на показателите за урбанистичко планирање во Општина Осломеј. Споредбата со 2004 и 2005 година не може да се направи бидејќи за тој период нема расположливи податоци. До 1 јули 2005 година, Општина Осломеј немаше сектор или одделение за урбанистичко планирање, туку оваа служба беше во рамките на регионалната канцеларија за транспорт и врски во Кичево. Со почнувањето на новите надлежности на локалната самоупрва од 1 јули 200 година, Општина Осломеј основа одделение за урбанизам, градежни работи, комунални услуги и животна средина. Според податоците собрани во текот на мониторингот, ова одделение стана оперативно на почетокот на 2006 година.

1. Во текот на 2006 година, поднесени се вкупно 25 барања за извод од урбанистички план, 24 се издадени, а 1 е одбиено бидејќи Општината не била надлежна за него и тоа било упатено до Министерството во Скопје.

2. Во 2007 година, бројот на барања за извод од урбанистички план се намалува и поднесени се само 13. Сите 13 изводи се издадени во рамките на законски пропишаниот период.

табела 2.9.1.

УРБ – Спроведување на урбанистички план (издавање одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	НЕ	НЕ	**ДА**	**ДА**
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?			**ДА**	**ДА**
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?			**НЕ**	**НЕ**
	1.4Дали во секторот/одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?			**НЕ**	**НЕ**
	1.5 Дали секторот/одделението се опремени со компјутерска опрема?			**ДА**	**ДА**
	1.6 Дали во секторот/одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?			**НЕ**	**НЕ**
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	Нема податоци за цела година	Нема податоци за цела година	**25**	**13**
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план			**24**	**13**
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план				
	во законски рок (5 дена)			**5**	**5**
	вон законски рок			**8**	**0**
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови			**24**	**12**
	3.2 Број на позитивно решени барања/издадени решенија за локациски услови			**20**	**12**
	3.3 Број на одбиени барања/неиздадени решенија за локациски услови			**0**	**0**
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови				
	во законски рок (5 дена)			**7**	**5**

УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење			**18**	**13**
	4.2 Број на позитивно решени барања/издадени одобренија за градење			**18**	**12**
	4.3 Број на одбиени барања/неиздадени одобренија за градење			**0**	**1**
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење				
	во законски рок (7 дена)			**15**	**7**
	вон законски рок			**27**	**7**
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба			**2**	**1**
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба			**2**	**1**
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба			**0**	**0**
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови			**0**	**0**
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење			**0**	**0**
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти			**0**	**0**

Од споредбата на 2006 и 2007 година може да се заклучи дека постои намалување на бројот на поднесени барања за извод од урбанистички план, решение за локациски услови и градежни дозволи, или некои граѓани се одлучиле за нелегална градба. Имајќи го предвид фактот дека трендот е позитивен, одделението треба да функционира и да продолжи да биде ефикасно и да ги подобрува услугите за граѓаните. Главни препораки што може да го унапредат работењето се:

- граѓаните да бидат опслужени во согласност со урбанистичките прописи во локалната самоуправа;
- постои потреба за техничка опрема и софтверски пакети за изготвување на генералните и деталните урбанистички планови во општината;
- ангажирање на соодветен персонал (архитект или градежен инженер), обезбедување на обука и надградба на севкупниот систем во општинското одделение.

2.9.2 Локално финансирање

Анализата врз основа на показателите од 2006 година во споредба со 2007 година покажува тренд на зголемување на показателите за финансии во Општина Осломеј. Споредбата со 2005 и 2006 година не може да се направи бидејќи за овој период нема расположливи податоци. До 1 јули 2005 година, Општина Осломеј немаше сектор или одделение за урбанистичко планирање, а оваа служба беше во рамките на регионалната канцеларија во Кичево.

Со почетокот на новите надлежности на локалната самоуправа од 1 јули 2005 година, Општина Осломеј основаше одделение за финансии, градежни работи, комунални услуги и животна средина. Според податоците собрани во текот на мониторингот, секторот стана оперативен на почетокот на 2006 година.

табела 2.9.2.

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	не	не	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	Нема податоци	Нема податоци	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?			не	не
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?			да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?			да	да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави			85	100
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)			2,5	2,083
	2.3 Број на издадени решенија			85	100
	2.4 Број на обжалени решенија			0	0
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија			0	0

ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	Нема податоци	Нема податоци	1250	1340
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)			60	67
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот			500	500
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот			1250	1340
	3.5 Наплата (во проценти)				
	3.6 Присилна наплата (во проценти)				
ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија			70	77
	4.2 Опфатеност на сите субјекти			98	98,2
	4.3 Број на ажурирани решенија			70	77
	4.4 Наплата (во проценти)				
	4.5 Присилна наплата (во проценти)				
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка			12	12
	5.2 Број на издадени пресметки			12	12
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование			1.116.807	4.310.336
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)			1.736.676	4.299.199,00
	6.3 Процентот недостиг на средства за покривање/изведување на општинската надлежност				2%
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)				30.857,00
	7.2 Старосна структура на обврските				2005 - 2007
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)				0.13%

- Во текот на 2006 година поднесени беа вкупно 85 даночни пријави за данок на промет на имот, а во 2007 година бројот се зголеми на 100.
- Бројот на поднесени барања за решение за данок на имот е 1250, а бројот на издадени решенија е 1250 за 2006 година, додека во 2007 година бројот е зголемена на 1340.
- Бројот на поднесени барања за комунална такса во 2006 година е 70, а во 2007 година овој број изнесува 77.
- Бројот на поднесени барања за пресметки во обете години е 12.
- Може да се каже дека сите решенија се успешно решени во рамките на општината, без одложувања и нема присилна наплата.
- Споредба на 2006 и 2007 година – во 2007 година има повеќе решенија од 2006 година.

2.10 ОПШТИНА ШУТО ОРИЗАРИ

2.10.1 Урбанистичко планирање

Од 2005 година Општина Шуто Оризари има свое одделение за урбанистичко планирање, кое е располага со потребниот кадар. Процесот на децентрализација во оваа општина не може да се евалуира во последниве четири години и во периодите пред и по децентрализацијата бидејќи нема податоци за периодот пред септември 2005 година. Се разбира, само по себе ова е доказ дека децентрализацијата придонесува за создавање на структури за спроведување на пренесените надлежности во полето на урбанистичкото планирање, но поради непостоењето податоци невозможно е да се направи проценка на трендовите и да се извлечат сигурни заклучоци за интензитетот на процесот.

табела 2.10.1

УРБ – Спроведување на урбанистички планови (издавање одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	не	не	не	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	Општината тогаш беше дел Општина Гази Баба	Секторот е самостоен од септември 2005	не	не
	1.4Дали во секторот/одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	Нема податоци	да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението се опремени со компјутерска опрема?	Нема податоци	не	да	да
	1.6 Дали во секторот/одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	Нема податоци	не	не	да
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	247	226
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	245	226
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	да	5 дена
	во законски рок (5 дена)				
	вон законски рок	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	нема	

УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	31	22
	3.2 Број на позитивно решени барања/издадени решенија за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	29	20
	3.3 Број на одбиени барања/неиздадени решенија за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	0	1
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	да	5 дена
	во законски рок (5 дена)				
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	22	18
	4.2 Број на позитивно решени барања/издадени одобренија за градење	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	13	16
	4.3 Број на одбиени барања/неиздадени одобренија за градење	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	0	0
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005		, 7 дена
	во законски рок (7 дена)	Нема податоци			
	вон законски рок	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	нема	

УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	2	17
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	2	5
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	0	0
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	Нема податоци	/
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	3	/
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	Нема податоци	Нема податоци до септември 2005	Нема податоци	/

- Не може да се дадат никакви препораки поради фактот што отсуствуваат податоците, а со тоа и јасна слика за развојот на податоците.
- Општината мора да започне мониторинг на сите показатели од сега па натаму и треба да ги консултира другите општини за мерењето на овој вид на податоци доколку се соочи со проблеми при собирање на податоците.

2.10.2 Локално финансирање

Ситуацијата во секторот за локално финансирање е иста како и ситуацијата во областа на урбанистичкото планирање во поглед на непостоењето податоци за периодот 2004-2005. Значајно количество на податоци кои недостигаат се дефинирани од Градот Скопје и не може да се направи никаква споредба за периодите пред и по децентрализацијата.

Невозможно е, исто така, да се извлечат никакви трендови, а следните коментари се однесуваат на причините зошто нема податоци, како и препораки за следните показатели:

табела 2.10.2

ЛФ – Локално финансирање					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	не	не	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	не	не	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќ е општини?	не	не	не	не
		не	не	не	не
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?	не	не	да	да
		не	не	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	не	не	не	да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	не	не	3	34
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	не	не	5	5 дена
	2.3 Број на издадени решенија	не	не	Нема податоци	Нема податоци за 2007
	2.4 Број на обжалени решенија	не	не	3	1
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	не	не	3	/
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	не	не	3360	3350
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	не	не	75%	75%
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	не	не	125 по жител и 450m^2 по имот	125 по жител и 450m^2 по имот
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	не	не	3360	3360
	3.5 Наплата (во проценти)	не	не	70%	10%
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	не	не	50%	0%

ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	не	не	45	нема
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	не	не	92%	0
	4.3 Број на ажурирани решенија	не	не	30	0
	4.4 Наплата (во проценти)	не	не	20%	0
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	не	не	30%	0
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	не	не	21	65
	5.2 Број на издадени пресметки	не	не	18	65
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	не	не	5	5 дена
	5.4 Број на склучени договори	не	не	18	45
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	не	не	5.556.014	6.100.000
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	не	не	7.741.214	7.800.000
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/ изведување на општинската надлежност	не	не	30%	25%
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	не	не	574.553	29.600.000
	7.2 Старосна структура на обврските	не	не	1 година	2 години
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	не	не	8%	10%

- Данок на промет на имот

Бројот на даночни пријави во согласност со Законот за даноци на имот е од 2% до 4%, додека во координација со Градот Скопје стапките се хармонизирани на исто ниво со другите општини кои го сочинуваат Градот Скопје. Пресметката на данокот на промет на имот ја прави Градот Скопје во согласност со Законот за Град Скопје и Законот за даноци на имот (Закон за Град Скопје, Службен весник на Република Македонија бр. 55/04 и Закон за даноци на имот, Службен весник на Република Македонија бр. 61/04)

Просечното време за издавање на решение е во согласност со претходната забелешка за пресметка на данокот на имот, прашањата поврзани со времетраењето за издавање на решенија, како и бројот на издадени решенија се работи за кои одговор може да даде само Градот Скопје, имајќи го предвид фактот дека сите тие ги изготвуваат административните служби на Град Скопје.

- Данок на имот

Подготвеноста на општината да ја преземе надлежноста за квалитетно и стручно администрирање на овој данок кој претставува општински приход е несомнена. Во согласност со одредбите од Законот за даноци на имот (Службен весник на Република Македонија бр. 61/04) и во согласност со член 5 од Законот за даноци на имот, пазарната вредност на имотот ја утврдува Општинскиот совет и Советот на Град Скопје заедно. Во моментов иницирана е постапка за основање на комитет за евалуација на имотот на територијата на Општина Шуто Оризари, бидејќи претходните решенија не ја одразуваат фактичката состојба.

- Надомест за уредување на градежно земјиште

Во согласност со одредбите од Законот за Град Скопје, пресметката на надоместот за уредување на градежно земјиште ја прави Градот Скопје за урбаниот дел од општината, додека пресметката за руралната област ја прави јавното претпријатие. При потпишување на договорот за надомест за уредување на градежно земјиште, надоместот се дели на следниов начин: 60% од износот во договорот се плаќа на сметката на Градот Скопје, додека 40% се плаќа на општинската сметка. Општина Шуто Оризари нема база на податоци со ажурирани информации за уплатата на надоместот за уредување на градежно земјиште.

- Наменски дотации за образование

Во однос на мерењето на можниот недостиг на средства за покривање на оваа надлежност, како и мерењата преземени од страна на општината за решавање на истиот, покажуваат економска одржливост во предметното поле. Треба да се спомене дека во однос на новините и новите проекти, треба да се нагласи започнувањето на активностите за реализација на проектот за изградба на средно училиште на територијата на општината. Имено, на територијата на Општина Шуто Оризари нема средно училиште, па оттука голем број на ученици по завршувањето на нивното основно образование не продолжуваат во средно. Со цел да се подобри оваа ситуација, Градоначалникот иницирал постапка за реализација на овој проект и воспоставил контакти со ресорното министерство, коешто обезбедило отворена поддршка.

2.11 ОПШТИНА ШТИП

2.11.1 Урбанистичко планирање

Општината Штип има независно одделение за урбанистичко планирање уште од 2005 година, кое во периодот на мерење (2004-2007) располага со човечки и технички ресурси. Работењето на најголем број од показателите се чини позитивно, особено за 2007 година кога повеќето показатели бележат значително зголемување. Трендот е исто така позитивен, но реалноста понекогаш се разликува од бројките.

табела 2.11.1

УРБ – Спроведување на урбанистички планови (издавање одобрение за градење)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	не	не	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќ е општини?	да	не	не	не
	1.4Дали во секторот/одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението се опремени со компјутерска опрема?	да	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	да	да	да	да

УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	167	325	289	1166
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	163	323	277	1114
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план				
	во законски рок (5 дена)				
	вон законски рок				
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	116	88	116	152
	3.2 Број на позитивно решени барања/издадени решенија за локациски услови	105	74	99	147
	3.3 Број на одбиени барања/неиздадени решенија за локациски услови	9	11	8	4
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови				
	во законски рок (5 дена)	Издадени во законски пропишан рок од 5 дена			
УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	131	104	82	126
	4.2 Број на позитивно решени барања/издадени одобренија за градење	118	80	66	102
	4.3 Број на одбиени барања/неиздадени одобренија за градење	15	18	7	12
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење				
	во законски рок (7 дена)				
	вон законски рок				
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба		7	2	2
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба		7	2	2
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба				
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови				
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	9	13	19	38
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти	67	93	87	54

Инвестирањето во објект во Штип стагнира поради индустриската летаргија, т.е. старите индустриски згради беа приватизирани, а на новите сопственици (комании) се гледаше како на потенцијални инвеститори кои ќе изградат поголеми индустриски згради. Нема голем напредок во индивидуалното градежништво, земајќи ги предвид високите цени на земјиштето и непостоењето континуирани аукции за земјишни парцели. Овие проблеми во исто време се и препораки каде посебно да се фокусира вниманието во понатамошната децентрализација.

Со цел да направиме споредба треба да земеме општина со сличен број на население. Ако ја споредиме со Општина Охрид ќе видиме дека вредностите на сите показатели за Штип се пониски, а тоа е резултат на профилот и карактерот на општината. Охрид е центар на туризмот во Македонија со атрактивни градежни локации кои ги привлекуват инвеститорите, за разлика од Штип кој е навлезен во градежна летаргија со којашто треба ефективно да се соочи во блиска иднина.

2.11.2 Локално финансирање

Општина Штип има формирано незавсно одделение за локално финансирање уште пред децентрализацијата. Од податоците добиени од одделението за локално финансирање во Општина Штип за периодот 2004-2007 година, може да се забележи дека таа успешно ги изведува надлежностите преземени со процесот на фискална децентрализација. Општината ги исполнила условите за влегување во втората фаза од фискалната децентрализација и од јули 2007 година ги преземала надлежностите во полето на образование, култура и социјална заштита. Општината располага со соодветен стручен кадар и компјутерска опрема и се стреми кон зајакнување на своите човечки и технички капацитети. Во општината е забележано навремено и уредно водење на евиденцијата и наплата на приходите. Еден недостаток наследен од претходниот период е непреземањето на надлежностите во делот на собирање надомест за уредување на градежно земјиште и отуството на механизми за присилна наплата.

Во споредба со периодот пред децентрализацијата, може да се забележи дека локалните власти се поангажирани во собирањето на приходи и навременото евидентирање на сите промени. Општината настојува да управува со собраните приходи на најдобар начин и навреме да ги подмирува своите обврски. Иако не располага со податоци за износот на општинските обврски кон добавувачите, се прават напори обврските да се намалат и да се подмират во предвидениот период. Во овој период, сметката на општината не е блокирана. Во споредба со другите општини со слична големина, Општина Штип покажува добри резултати. Во споредба со Охрид, може да се забележи дека Штип е во подобра позиција, имајќи го предвид фактот дека општина Охрид не влегла во втората фаза на фискална децентрализација, примарно поради огромните долгови и блокираната сметка. Генералните трендови

на работењето се добри. Во одредени области постои позитивен тренд, посебно во однос на наплатата на даноци. Негативен тренд е присутен само во однос на собирањето на комуналните такси. Забележано е големо намалување на стапката на наплата, што примарно се должи на економската ситуација во земјата затворањето на многу правни субјекти.

табела 2.11.2

ЛФ – Локално финансирање		ИМЕ НА ГРАДОТ:			
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	да	да	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќ е општини?	не	не	не	не
		да	да	да	да
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?				
		да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	да	да	да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	540	517	515	537
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	2,25	2	2	2,5
	2.3 Број на издадени решенија	540	517	515	537
	2.4 Број на обжалени решенија	0	0	0	3
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	0	0	0	0

ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	13.682	13.708	12.852	, 13.007
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	92	92	93	, 80
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	0	0	100,5	157,2
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	13.682	13.708	12.852	, 13.007
	3.5 Наплата (во проценти)	40%	52%	67%	80%
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	0	0	0
ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	1004	1040	2816	2560
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	90%
	4.3 Број на ажурирани решенија	1004	1040	2816	2560
	4.4 Наплата (во проценти)	98%	97%	82%	65%
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	0	0	0	0
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	5.2 Број на издадени пресметки	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	5.4 Број на склучени договори	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	Нема наменски дотации	8.542.000	18.444.000	17.718.593
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	Нема наменски дотации	17.084.000	36.888.000	35.437.186
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/ изведување на општинската надлежност	Нема наменски дотации	8.542.000	36.888.000	17.718.593
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	7.2 Старосна структура на обврските	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци

- Препораката за општината во однос на напорите за оддржување на мотивацијата за наплата на данок и зголемување на стапката на наплата. Особено е важно да се направат напори за комплетно преземање на надлежностите за собирање на надоместот за уредување на градежно земјиште и за преземање мерки за присилна наплата на даноците и таксите.

2.12 ОПШТИНА ТЕТОВО

2.12.1 Урбанистичко планирање

Пред децентрализацијата , Регионалната канцеларија на Министерството за транспорт и врски во Општина Тетово ги обезбедуваше услугите од оваа област за повеќе од 200.000 жители. Со децентрализацијата, секторот за урбанистичко планирање ги обезбедува овие услуги за граѓаните на Општина Тетово, со што неговата работа станува поефикасна и успешна.

Секторот за урбанистичко планирање при Општина Тетово е основан од Регионалната канцеларија на Министерството за транспорт и врски на Република Македонија во Тетово и веднаш по преземањето на надлежностите делегирани со процесот на децентрализација продолжи да работи успешно бидејќи најголемиот дел од вработените во овој сектор беа преземени од Регионалната канцеларија на Министерството. Во 2006 година, со доволен број на експерти – архитекти и градежни инженери, секторот работеше само за потребите на Општина Тетово. Секторот е опремен со компјутери и се користат софтверски пакети за издавање на градежните дозволи.

табела 2.12.1

УРБ – Спроведување на урбанистички планови (издвање одобрение за работа)					
Шифра	**Показател за работењето**	**Вредност на показателот (2004)**	**Вредност на показателот (2005)**	**Вредност на показателот (2006)**	**Вредност на показателот (2007)**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	не	не	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	да	да	не	не
	1.4Дали во секторот/одделението се вработени експерти (архитекти или градежни инженери)?	да	да	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението се опремени со компјутерска опрема?	не	да	да	да
	1.6 Дали во секторот/одделението се користат софтверскиски пакети за издавање на одобренија за градење?	не	не	да	да
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	Нема податоци	Нема податоци	1094	1195
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	Нема податоци	Нема податоци	1082	1202
	2.3 Време на издавање на извод од урбанистички план				
	во законски рок (5 дена)	Нема податоци	Нема податоци		
	вон законски рок	Нема податоци	Нема податоци		
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци	451	418
	3.2 Број на позитивно решени барања/издадени решенија за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци	442	411
	3.3 Број на одбиени барања/неиздадени решенија за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци	9	16
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови				
	во законски рок (5 дена)	Нема податоци	Нема податоци		

УРБ 4. Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	Нема податоци	Нема податоци	439	413
	4.2 Број на позитивно решени барања/издадени одобренија за градење	Нема податоци	Нема податоци	411	425
	4.3 Број на одбиени барања/неиздадени одобренија за градење	Нема податоци	Нема податоци	28	16
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење	Нема податоци	Нема податоци		
	во законски рок (7 дена)	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	вон законски рок	Нема податоци	Нема податоци		
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	Нема податоци	Нема податоци	23	50
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	Нема податоци	Нема податоци	17	55
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	Нема податоци	Нема податоци	6	1
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци	Нема податоци
	6.3 Број на донесени решенија за уривање на бесправно изградени објекти				

Од споредбата на бројот на поднесени барања, може да се забележи дека трендот на барањата за извод од урбанистички план се зголемува, додека за решенија за локациски услови се намалува, па така во 2007 година овој број е намален за 7% во споредба со 2006 година, што може да се протолкува на неколку начини: граѓаните не се задоволни со она што било планирано за градење на изводот на урбанистички план или пак тие добиле извод за целите на продажба на имотот или регулирање на стаустот на сопственост, денационализација, итн.

- Од аспект на ефиксноста на услугата, трендот е сличен во обете години – 2006 и 2007 – па така 98% од барањата се позитивно решени во обете години.
- Анализата на показателот за градежните дозволи покажува дека во 2006 година поднесени се вкупно 439 барања, 411 од кои се решени, а 28 остануваат нерешени. Во 2007 година, поднесени биле 413 барања, 425 се решени (вклучувајќи ги и оние од претходната година), додека за 16 се чека решение. Интересот на граѓаните за добивање градежна дозвола е ист во обете години, додека службата работи со иста ефикасност.

Од анализата на овие показатели може да се заклучи дека секторот за урбанистичко планирање во Општина Тетово сериозно ги преземал делегираните надлежности во полето на урбанистичкото планирање и континуирано ги изведува своите надлежности. Нема податоци за крајните рокови за издавање на решенија за локациски услови или градежни дозволи, но во контакт со лицата одговорни за собирање податоци од секторот бевме информирани дека собирањето на потребните документи трае доста долго, дека процесот на комплетирање на документацијата е забрзан и решенијата се донесуваат во разумен временски период. Нема расположливи податоци за параметрите на работењето на урбанистичката инспекција, бидејќи тие не ни обезбедија податоци.

Главните преопраки во полето на урбанистичко планирање се:

- почитување на законските крајни рокови за издавање на решенијата за локациски услови и градежни дозволи;
- печатење на двојазична брошура за граѓаните која ќе им ја објасни постапката за добивање градежна дозвола и документите потребни за истата;
- користење на софтверската програма AUTOCAD за изготвување на решенијата за локациски услови како попрецизни документи;
- потребни се поголеми заложби од страна на службата за урбанистичка и градежна инспекција во општината.

2.12.2 Локално финансирање

Во полето на локално финансирање во последните 4 години Општина Тетово одговорно се справува со сите надлежности и надлежности коишто произлегуваат од процесот на децентрализација. Првите две години се обележани со блага стагнација во реализацијата на планираните активности и цели, но вторите две години се обележани со позитивно подобрување и реално справување и управување со сите надлежности и привилегии кои произлегуваат од децентрализацијата.

табела 2.12.2

Локално финансирање			
шифра	**Показатели на работењето**	**2006**	**2007**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	не
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/ сметководители/ревизори)?	да	да
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	да
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	2708	2750
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	10	5
	2.3 Број на издадени решенија	2587	2560
	2.4 Број на обжалени решенија	14	21
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	12	17
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	16.678	24.087
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	70	93
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	253	263
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	16.678	24.087
	3.5 Наплата (во проценти)	56	65
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	0
ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	3169	4955
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	100	97
	4.3 Број на ажурирани решенија	3169	4955
	4.4 Наплата (во проценти)	43	54
	4.5 Присилна наплата (во проценти)	0	0

ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	295	356
	5.2 Број на издадени пресметки	321	351
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	1	1
	5.4 Број на склучени договори	321	351
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	34.298.841	68.597.682
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	45.000.000	54.000.000
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/изведување на општинската надлежност	10.701.159	6.201.680
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски (во денари)	72.664	98.551
	7.2 Старосна структура на обврските		
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	23	23

Препораки коишто можат да го подобрат работењето се:

- можноста за присуство на состаноците на општинските комисии и за добивање на конкретни информации од прва рака за одредени показатели кои се предмет на нашиот мониторинг;
- доделување канцеларии во рамките на општинската зграда со цел ефикасно и ажурирано собирање на потребните податоци;
- викенд средби со другите колеги за да се справиме со можните проблеми и споделување на позитивни идеи и мисли за подобрување на квалитетот на мониторингот.

III КОМПАРАТИВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ПОДАТОЦИТЕ ЗА ОПШТИНИТЕ

Следните табели даваат резиме на вредностите на показателите во полето на урбанистичко планирање и локални финансии за сите дванаесет општини за 2006 и 2007 година, со што се овозможува споредба и презентација на агрегираната слика за работењето на општините во соодветните области. Донесената методологија за прв пат успеа да произведе агрегирана компаративна база на податоци за дванаесетте општини кои произлегуваат од мониторингот на успешноста на пилот општините. Овие податоци може да бидат корисни на многу начини за државата (релевантните министерства) и за локалната самоуправа, и може да функционираат како алатка за поддршка на политиките за унапредување на процесот на децентрализација, со подобрување на квалитетот на обезбедувањето на услугите за граѓаните.

Локално финансирање		ГОДИНА 2006											
Шифра	**Показател на работењето**	**Битола**	**Гевгелија**	**Дебар**	**Кавадарци**	**Куманово**	**Шуто Оризари**	**Осломеј**	**Охрид**	**Тетово**	**Боговиње**	**Штип**	**Карбинци**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	не
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	да	да	да	да	не	да	да	да	да	да	да	
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	да	не	да	не	да	не	не	не	не	не	не	
	1.4 Дали во секторот/ одделението се вработени стручни лица (економисти/ сметководители/ревизори)?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	1233	488	183	2708	1928	3	85	91	2708	175	515	47
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	10	15	5	10	15	5 дена	3	30	10	10	2	3
	2.3 Број на издадени решенија	1233	488	183	2587	1783	нема податоци	85	91	2587	175	515	47
	2.4 Број на обжалени решенија	6	10	2	14	8	3	0	0	14	2	0	нема податоци
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	6	2	1	12	1	3	0	0	12	1	0	нема податоци
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	30.720	6230	3185	16.678	25.100	3360	1250	18.527	16.678	7335	12.852	1468
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	0	100	100	70	70	75	60	70	70	53	93	82
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	279	3689	77	253	104.29МКД	125 по жител, 450 по m2	500	233	253	87	101	64
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	0	500	3185	16.678	25.100	3360	1250	0	16.678	7335	12.852	627
	3.5 Наплата (во проценти)	0	1	45	56	70	70	0	88	56	48	67	40
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	нема податоци	0	0		50	0	0	0	0	0	нема податоци
ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	2891	1698	458	3169	4253	45	70	3391	3169	649	2816	71

Локално финансирање		ГОДИНА 2006											
Шифра	Показател на работењето	Битола	Гевгелија	Дебар	Кавадарци	Куманово	Шуто Оризари	Осломеј	Охрид	Тетово	Боговиње	Штип	Карбинци
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	34	1	100	100	од 5 до 10	92	98	63	100	100		100
	4.3 Број на ажурирани решенија	0	196	458	3169	4253	30	70	0	3169	649	2816	39
	4.4 Наплата (во проценти)	0	0	30	43	11	20	0	13	43	49	82	25
	4.5 Присилна наплата (во проценти)		нема податоци		0		30	0	0	0	0	0	90
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	144	237	30	295	122	21	12	160	295	137		14
	5.2 Број на издадени пресметки	144	237	30	321	122	18	12	131	321	137		14
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	2	4	2	1	2 до 3	5 дена	2	10	1	2		15
	5.4 Број на склучени договори	156	49	29	321	122	18	12	81	321	137		14
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	39.700.000	9,609,970,00 МКД	7.604.892	34.298.841	38.841.038	5.556.014	1.116.807	19.160.089	34.298.841	4.420.450	18.444.000	5.003.385
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	0		10.000.000	45.000.000	80.000.000	7.741.214	1.736.676	10.306.874	45.000.000	4.420.450	36.888.000	5.935.985
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/изведување на општинската надлежност	47.219.401		3000	10.701.159	41.158.962	30		6.870.000	10.701.159	5	18.444.000	932.600
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски	35.580.690		53	72.664	14.2012.000	574.553 МКД		304.999	72664			746.000
	7.2 Старосна структура на обврските					до 30 дена -1127547; до 60 дена -16009604; над 60 дена -42310494	1 година						24
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	13		259	23	4	8			23			3

Локално финансирање	ГОДИНА 2007												
Шифра	**Показател на работењето**	**Битола**	**Гевгелија**	**Дебар**	**Кавадарци**	**Куманово**	**Шуто Оризари**	**Осломеј**	**Охрид**	**Тетово**	**Боговиње**	**Штип**	**Карбинци**
ЛФ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за локално финансирање?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	не
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	да	не	не	не	не	не	не	не	не	не	не	
	1.4 Дали во секторот/одделението се вработени стручни лица (економисти/сметководители/ревизори)?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	
ЛФ 2. Данок на промет на имот	2.1 Број на даночни пријави	1429	370	146	2750	2221	34	100	1357	2750	215	537	123
	2.2 Просечно време потребно за издавање на решение (во законски рок од 30 дена)	8	15	5	5	15	5 дена	2	30	5	10	3	1
	2.3 Број на издадени решенија	1429	370	146	2560	2111	нема податоци	100	1325	2560	215	537	123
	2.4 Број на обжалени решенија	35	9	0	21	25	1	0	9	21	1	3	нема податоци
	2.5 Број на позитивно решени обжалени решенија	4	нема	0	17	6	0	0	0	17	1	0	нема податоци
ЛФ 3. Данок на имот	3.1 Број на издадени решенија	33.316	5531	3185	24.087	24.159	3350	1340	18.569	24.087	3220	13.007	1030
	3.2 Опфатеност на сите корисници (во проценти)	75	100	95	93	80	75	67	70	93	100	1	90
	3.3 Просечен износ на данок на имот по глава на жител или по m2 имот	278	4156 МКД	1750	263	103МКД	125 по жител 450 по m2	500	375	263	735	157	58
	3.4 Број на ажурирани решенија за данок на имот	31.650	120	3185	24.087	24.159	3360	1340	300	24.087	3220	13.007	нема податоци
	3.5 Наплата (во проценти)	0	101,6%	70	65	77	10	0	75	65	80	80	40
	3.6 Присилна наплата (во проценти)	0	нема	0	0		/	0	0	0	0	0	нема податоци

Локално финансирање	ГОДИНА 2007												
Шифра	**Показател на работењето**	**Битола**	**Гевгелија**	**Дебар**	**Кавадарци**	**Куманово**	**Шуто Оризари**	**Осломеј**	**Охрид**	**Тетово**	**Боговиње**	**Штип**	**Карбинци**
ЛФ 4. Комунална такса за истакнување на фирма	4.1 Број на издадени решенија	4903	1598	450	4955	3600	/	77	3836	4955	541	2560	80
	4.2 Опфатеност на сите субјекти	75	100	100	97		0	98	65	97	100	90	95
	4.3 Број на ажурирани решенија	3962	211	450	4955	3600	0	77	500	4955	541	2560	73
	4.4 Наплата (во проценти)	25	85	65	54	50	0	0	26	54	62	65	10
	4.5 Присилна наплата (во проценти)		нема	35	0		0	0	0	0	11	0	70
ЛФ 5. Надомест за градежно уредување на земјиште	5.1 Број на поднесени барања за пресметка	134	105	28	356	126	65	12	147	356	144		21
	5.2 Број на издадени пресметки	134	105	28	351	126	65	12	147	351	144		21
	5.3 Просечно време за издавање на пресметка	3	4	5	1	1 до 2	5 дена	2	10; 5	1	2		10
	5.4 Број на склучени договори	134	105	28	351	107	45	12	147	351	144		21
ЛФ 6. Наменска дотација за образование	6.1 Износот на наменската дотација за образование	133.749.581	7,417,122,00 МКД	38.465.917	68.597.682	57.491.612	6.100.000 МКД	4.310.336	18.887.168	68.597.682	7.247.512	17.718.593	12.097.300
	6.2 Износот на реалните расходи на училиштата во согласност со Уредбата на Министерството за образование (кои трошоци се покриени со наменската дотација)	133749581		100000	54000000	90000000	7.800.000 МКД	4299199	24136950	54000000	7247512	35437186	11540240
	6.3 Проценет недостиг на средства за покривање/ изведување на општинската надлежност	65000000		300000	6201680	32508388	25		5249782	6201680	8	17718593	не
ЛФ 7. Обврски на општината кон добавувачи	7.1 Износ на вкупни обврски	37651808		77000	98551	100053979	29600000 МКД	30857	273498	98551			не
	7.2 Старосна структура на обврските			77000		до 30 дена -15310648; до 60 дена -4320457;над 60 дена -80422874	29.900.000 МКД	2005-2007					не
	7.3 Процент на учество на обврските во годишниот буџет на општината (во проценти)	4		63	23	8 без и 11 со експропријација	10	0	60	23			не

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобренија за градење)		ГОДИНА 2006											
Шифра	**Показател на работењето**	**Битола**	**Гевгелија**	**Дебар**	**Кавадарци**	**Куманово**	**Шуто Оризари**	**Осломеј**	**Охрид**	**Тетово**	**Боговиње**	**Штип**	**Карбинци**
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	не	не	да	не	не	не	не	не	не	не	да
	1.4 Дали има стручни лица (архитекти или градежни инженери) вработени во секторот/одделението?												
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да
УРБ 2. Извадок од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извадок од урбанистички план	2002	256	50	357	1877	247	25	1282	1094	202	289	23
	2.2 Број на издадени извадоци од урбанистички план	1842	258	50	344	1424	245	24	864	1082	200	277	14
	2.3 Време на издавање на извадок од урбанистички план	3,5.		5	5 дена		да		нема податоци		3		
	во законски рок (5 дена)		5		344			5					
	вон законски рок	15-30	10	0	нема		нема	8			/		
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	212	139	51	57	227	31	24	164	451	184	116	1
	3.2 Број на позитивно решени барања/издадени решенија за локациски услови	197	129	50	48	176	29	20	110	442	173	99	
	3.3 Број на одбиени барања/неиздадени решенија за локациски услови	15	10	0	9		0	0	22	9	6	8	
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови	5		5	5 дена		да		нема податоци		3		
	во законски рок (5 дена)	7	5		48			7					

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобренија за градење)		ГОДИНА 2006											
Шифра	Показател на работењето	Битола	Гевгелија	Дебар	Кавадарци	Куманово	Шуто Оризари	Осломеј	Охрид	Тетово	Боговиње	Штип	Карбинци
УРБ 4.Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	200	161	45	62	194	22	18	197	439	194	82	2
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	192	119	42	61	130	13	18	217	411	174	66	2
	4.3 Број на одбиени барања/неиздадени одобренија за градење	8	42	1	1		0	0	22	28	13	7	
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење	7		5	7 дена				нема податоци		3		
	во законски рок (7 дена)		7		61			15					
	вон законски рок	0	10	0	нема податоци		нема податоци	27			/		
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	14	13	28	13		2	2	32	23	20	2	
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	14	13	28	4		2	2	42	17	19	2	
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	0	0	0	0		нема податоци	0	16	6	/		
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	0	0	33	0		нема податоци	0	13		/		
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	2	6	33	0		3	0	26		/	19	
	6.3 Број на донесени одлуки за уривање на бесправно изградени објекти	30	28	84	110		нема податоци	0	141		63	87	

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобренија за градење)		ГОДИНА 2007											
Шифра	Показател на работењето	Битола	Гевгелија	Дебар	Кавадарци	Куманово	Шуто Оризари	Осломеј	Охрид	Тетово	Боговиње	Штип	Карбинци
УРБ 1. Организациска поставеност	1.1 Дали во општината има сектор/одделение за урбанистичко планирање, заштита на животната средина и комунални работи?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да
	1.2 Дали секторот/одделението е само за вашата општина?	да	да	да	не	да	да	да	да	да	да	да	да
	1.3 Дали секторот/одделението е заедничко за 2 или повеќе општини?	не	не	не	да	не	не	не	не	не	не	не	да
	1.4 Дали има стручни лица (архитекти или градежни инженери) вработени во секторот/одделението?												
	1.5 Дали секторот/одделението е опремено со компјутерска опрема?	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да	да
УРБ 2. Извод од урбанистички план	2.1 Број на поднесени барања за извод од урбанистички план	2818	315	42	388	3194	226	13	1684	1195	201	1166	20
	2.2 Број на издадени изводи од урбанистички план	3008	307	42	388	3314	226	13	1973	1202	200	1114	20
	2.3 Време на издавање на изводи од урбанистички план		5	5	5 дена		5 дена		нема податоци		3		
	во законски рок (5 дена)	4			388			5					
	вон законски рок	15	10	0	нема		нема	0			/		
УРБ 3. Решение за локациски услови	3.1 Број на поднесени барања за решение за локациски услови	239	126	39	62	144	22	12	206	418	139	152	33
	3.2 Број на позитивно решени барања/издадени решенија за локациски услови	235	79	39	60	143	20	12	236	411	136	147	33
	3.3 Број на одбиени барања/неиздадени решенија за локациски услови	21	47	0	3	1	1	0	38	16	1	4	
	3.4 Време на издавање на решение за локациски услови			5	5 дена		5 дена		нема податоци		3		
	во законски рок (5 дена)	5	5		60			5					

УРБ - Спроведување на урбанистички планови (издавање на одобренија за градење)		ГОДИНА 2007											
Шифра	**Показател на работењето**	**Битола**	**Гевгелија**	**Дебар**	**Кавадарци**	**Куманово**	**Шуто Оризари**	**Осломеј**	**Охрид**	**Тетово**	**Боговиње**	**Штип**	**Карбинци**
УРБ 4.Одобрение за градење	4.1 Број на поднесени барања за одобрение за градење	224	102	19	56	161	18	13	248	413	140	126	19
	4.2 Број на позитивно решени барања/ издадени одобренија за градење	188	50	19	55	146	16	12	281	425	124	102	19
	4.3 Број на одбиени барања/неиздадени одобренија за градење	6	52	0	12	3	0	1	49	16	4	12	
	4.4 Време на издавање на одобрение за градење			5	7 дена		7 дена		нема податоци		3		
	во законски рок (7 дена)	7	7		55			7					
	вон законски рок	0	10	0	нема		нема податоци	7			/		
УРБ 5. Одобрение за употреба	5.1 Број на поднесени барања за одобрение за употреба	22	24	14	32	32	17	1	170	50	6	2	
	5.2 Број на издадени одобренија за употреба	21	20	14	29	21	5	1	123	55	6	2	
	5.3 Број на одбиени барања за одобрение за употреба	0	4	0	3		0	0	29	1	/		
УРБ 6. Инспекција/ урбанистичка и градежна/	6.1 Број на поништени решенија за локациски услови	0	0	0	0		нема податоци	0	14		/		
	6.2 Број на утврдени отстапувања од издаденото одобрение за градење	8	27	0	0		нема податоци	0	38		/	38	19
	6.3 Број на донесени одлуки за уривање на бесправно изградени објекти	84	18	0	71		нема податоци	0	139		71	54	12